

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ

สมมติฐานของการวิจัย

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 3,864 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดตามตาราง เครชชี และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 111) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดเขตเลือกตั้งเป็นชั้นภูมิ และจำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ กำหนดให้เป็นสัดส่วนกับจำนวนประชากรในชั้นภูมินั้น ๆ แล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปตามกลุ่มต่าง ๆ เป็นสัดส่วนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.839

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช ด้วยตนเอง จำนวน 351 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามคืนมาได้ จำนวน 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลสถานภาพทางประชากรของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพทางประชากร ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ Independent Samples t - test ส่วนการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ F - test ถ้ามีความแตกต่างเป็นรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ้ (Sheffé)

4.4 วิเคราะห์ปัญหาข้อเสนอแนะด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็น เพศชาย ร้อยละ 54.1 อายุระหว่าง 29 – 39 ปี ร้อยละ 30.8 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 43.9 อาชีพเกษตรกร ร้อยละ 33.0
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกการมีส่วนร่วมรายด้าน ด้านการเมืองการเลือกตั้งของเทศบาล และ ด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาล อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล อยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อจำแนกตามลักษณะทางประชากรด้าน เพศ พบว่า โดยภาพรวม มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามอายุ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา และ อาชีพ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น จากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ
 - 4.1 ให้มีการเปิดเผยและมีการตรวจสอบการดำเนินงาน ด้านการใช้จ่ายงบประมาณของเทศบาล
 - 4.2 ให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้มาก
 - 4.3 ให้มีการพัฒนา ปรับปรุงถนนและขอบทางให้มากและทั่วถึงทุกชุมชน
 - 4.4 ให้โอกาสประชาชน ได้มีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล
 - 4.5 ให้สมาชิกสภาเทศบาลมีความพร้อมและมุ่งมั่นที่จะรับใช้ประชาชนและพัฒนาชุมชน
 - 4.6 ให้เทศบาลรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากประชาชน

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช ต่อแนวทางที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากขึ้น และมีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลให้เทศบาลตำบลห้วยราช นำไปวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ผู้วิจัยได้อภิปราย ดังนี้

1. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น พบว่าโดยภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการเมืองการเลือกตั้งของเทศบาล และด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาลอยู่ในระดับน้อย ด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล อยู่ในระดับน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราชยังให้ความสนใจต่อการมีส่วนร่วมกับเทศบาลไม่มาก ทั้งนี้ คงเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการบริหารงานน้อยมาก รวมทั้งความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของเทศบาลที่จะให้สิทธิประโยชน์หรือ โอกาสแก่ประชาชนเพื่อที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับทางเทศบาล เนื่องจากพื้นฐานเดิมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราชนั้นส่วนหนึ่งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นเขตสุขาภิบาลและได้รับยกฐานะเป็นเทศบาลไม่นาน และประชาชนอีกส่วนหนึ่งอยู่ในหมู่บ้านชุมชนในเขตพื้นที่สภาตำบลห้วยราชาและได้มีการรวมเขตของสภาตำบลเข้าเป็นเทศบาลตำบลห้วยราช เมื่อปี 2546 ซึ่งเป็นสาเหตุให้ประชาชนมีส่วนทางการเมืองน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชสวัสดิ์ นนทร (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ การศึกษาวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของมหาชาติ เสริมใหม่ (2549 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพพื้นที่และพื้นฐานของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราชมีความแตกต่างกัน ที่เห็นได้ชัดเจนก็คือ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์เป็นชุมชนเมืองมีความเจริญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประชาชนส่วนมากเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง มีอาชีพการงานดีมีโอกาสรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองอย่างต่อเนื่อง มีความตื่นตัวทางการเมืองสูง ในขณะที่เทศบาลตำบลห้วยราชมีสภาพพื้นที่เป็นชุมชนชนบท ประชาชนส่วนมาก เป็นเกษตรกร

สภาพทางสังคมแม้จะมีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานในระดับหนึ่งแล้วก็ตาม แต่ยังคงมีความเป็นสังคมชนบทอยู่มาก การดำเนินชีวิตของประชาชนในแต่ละวันส่วนมากจะสนใจแต่เรื่องการทำมาหากิน ไม่มีโอกาสที่จะสนใจหรือติดตามข่าวสารบ้านเมืองมากนัก จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์อยู่ในระดับที่สูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการเมืองการเลือกตั้งของเทศบาล และการมีส่วนร่วมด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาลอยู่ในระดับน้อย โดยในด้านการเมืองการเลือกตั้งที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยแสดงว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราชยังให้ความสนใจด้านการเมืองการเลือกตั้งน้อย สอดคล้องกับจำนวนประชาชนที่ไปใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเพื่อแสดงเจตนาสมัครในการรวมสภาตำบลห้วยราชเข้ากับเทศบาลตำบลห้วยราช เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2546 มีประชาชนไปแสดงตนใช้สิทธิออกเสียงเพียงร้อยละ 46 (อำเภอห้วยราช. 2546 : 1) และในการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยราช เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2547 มีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพียงร้อยละ 64.57 (คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลห้วยราช. 2547 : 2) ซึ่งนอกจากการไปใช้สิทธิลงเลือกตั้งจะน้อยแล้ว กิจกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้งด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับที่น้อยเช่นกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่รู้เพียงว่าบทบาทหน้าที่ของประชาชนคือ การไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งเท่านั้น ส่วนบทบาทในกิจกรรมด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะป็นกิจกรรมก่อนการลงคะแนนเลือกตั้ง หรือกิจกรรมภายหลังลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว เข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศบาล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ (2549 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม ในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน ทำการศึกษาจากประชาชนผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยทำการสุ่มประชาชนที่อยู่ในเขต อบต. ต่าง ๆ ทั่วประเทศ จำนวน 3,000 คน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนยังมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นไม่มากนัก เพราะประชาชนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมเฉพาะการไปเลือกตั้ง อบต. เท่านั้น บทบาทด้านการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต. ยังอยู่ในระดับต่ำ อันเนื่องมาจากประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และในด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาล ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยนั้น ทั้งนี้ คงเป็นเพราะส่วนหนึ่งการที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาไม่มากนัก โดยคิดว่ากระบวนการในการวางแผนพัฒนาเทศบาล เป็นหน้าที่ของ

เทศบาลเท่านั้น จึงให้ความสนใจน้อย ประกอบกับเทศบาลตำบลห้วยราชประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการให้ประชาชนร่วมในการเสนอแนะ ให้ข้อคิดเห็นด้านการวางแผนพัฒนาน้อย ประชาชนจึงไม่ทราบช่องทางที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาล ซึ่งเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาล จะเห็นว่า มีเพียงข้อคำถาม ข้อ 6 ท่านเคยร่วมกับเทศบาลในการวางแผนและจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมประเพณี เช่น งานลอยกระทง งานแห่เทียนเข้าพรรษา งานสงกรานต์ และงานกีฬาเพียงใด ที่ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับที่สูง เนื่องจากกิจกรรมเหล่านี้ เป็นประเพณีที่ประชาชนได้ร่วมกันปฏิบัติมานานและเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว ส่วนกิจกรรมตามข้อคำถามอื่น ๆ โดยเฉลี่ยแล้วประชาชนมีส่วนร่วมในระดับที่ต่ำ เช่น กิจกรรมการวางแผนพัฒนาด้านสาธารณสุขโลก การศึกษา การพัฒนาอาชีพ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หรือการจัดทำโครงการขอเสนองบประมาณ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ส่วนมากแล้วผู้ที่มีส่วนร่วมจะเป็นเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล หรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับสมาชิกสภาเทศบาล ผู้บริหารเทศบาลเท่านั้น ประชาชนทั่วไปส่วนมากแล้วมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้น้อยมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงทอง โยธาใหญ่ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผน พัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี 2545 อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้ คงเนื่องมาจากการที่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช มีความรู้ความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลและมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการปกครองท้องถิ่นไม่มากนัก ส่วนใหญ่รู้เพียงว่าตนเองต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น ภายหลังเลือกตั้งแล้ว บทบาทของประชาชนก็สิ้นสุดลงเท่านั้น ประชาชนไม่เข้าใจว่าตนเองจะต้องมีบทบาทอื่น ๆ อีก โดยเฉพาะการร่วมติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล อีกทั้งเทศบาลตำบลห้วยราช ขาดการประชาสัมพันธ์ถึงช่องทางและวิธีการที่จะให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ในการขอข้อมูลข่าวสาร การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานรวมทั้งการร้องเรียนในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเดือดร้อน การร้องเรียนพฤติกรรมการทำงาน การร้องเรียนเมื่อพบเห็นการทุจริต เป็นต้น ประชาชนทั่วไปจึงยังไม่มีความรู้ว่าตัวเองนั้นมีสิทธิดำเนินการดังกล่าวได้ ในส่วนของประชาชนที่พอจะรู้ถึงสิทธิในการตรวจสอบอยู่บ้าง แต่ก็ยังมีความเข้าใจว่าจะตรวจสอบหรือร้องเรียนเรื่องใด ๆ นั้น มีกระบวนการและขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน จึงทำให้ประชาชนให้ความสนใจร่วมติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยราช อยู่ในระดับน้อยที่สุด สอดคล้องกับผลวิจัยของ พิรสิทธิ์ คำวนศิลป์ และ สุภวัทนากร วงศ์ธนวุธ (2549 : 101) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าคะแนนเฉลี่ยของการ

มีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต. มีค่าเท่ากับ 5.92 คะแนน จากคะแนนเต็ม 36 คะแนน อันแสดงให้เห็นว่า บทบาทของประชาชนในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต. มีน้อยมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวม เพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มหาชาติ เสริมใหม่ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อจำแนกตามลักษณะทางประชากร พบว่า เพศต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ น่าจะเกิดจากเพศชายโดยทั่วไปมีความสนใจการเมืองมากกว่าเพศหญิง และผู้ชายส่วนใหญ่จะออกไปทำงานหรือติดต่อกิจธุระนอกบ้าน ได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับคนอื่นมากกว่าเพศหญิง โดยเฉพาะเพศหญิงที่อยู่ในชุมชนชนบทแล้วส่วนมากจะอยู่ทำหน้าที่เป็นแม่บ้านหรือทำกิจการงานต่าง ๆ อยู่ที่บ้านใช้เวลาส่วนมากดูแลครอบครัว โอกาสที่จะได้มีส่วนร่วมกับการเมืองจึงมีน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สินธุ์ มุงดี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า สตรีในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านการเมืองการเลือกตั้งของเทศบาล และด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ปรากฏว่า แตกต่างกัน 1 คู่ คือ อายุ 40 – 50 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นมากกว่าอายุ 18 – 28 ปี ทั้งนี้ น่าจะเกิดจากผู้ที่มีอายุระหว่าง 40 - 50 ปี นั้นเป็นวัยที่กำลังทำงาน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อชุมชน รักถิ่นฐานจึงมีความสนใจในกิจกรรมด้านการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมเสนอแนะให้ความคิดเห็นวางแผนการพัฒนา ส่วนผู้ที่มีช่วงอายุ 18 – 28 ปี เป็นกลุ่มที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นส่วนมากชอบกิจกรรมทางด้านสันทนาการ สนุกสนานรื่นเริง ยังขาดความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม ยังไม่สนใจทางด้านการเมือง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมด้านการวางแผนพัฒนา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มหาชาติ เสริมใหม่ (2549 : 73) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จำแนกตามอายุ ในด้านการวางแผนพัฒนา มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ เพราะประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช มีระดับการศึกษาที่ไม่แตกต่างกันมากนัก การเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางด้านการเมืองท้องถิ่นจึงไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มหาชาติ เสริมใหม่ (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เมื่อจำแนกตามลักษณะทางประชากร พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามอาชีพ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช ส่วนมากอยู่ในสภาพพื้นที่และสภาพทางสังคมชนบทประชาชนทั่วไปรู้จักสนิทสนมกัน เป็นเครือญาติเป็นเพื่อนพ้อง ไม่มีการแบ่งชนชั้นอาชีพ จึงมีโอกาสได้พบปะพูดคุยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนด้วยกัน จึงได้มีความคิดเห็น มีแนวทางรวมทั้งมีส่วนร่วมทางการเมืองที่คล้ายกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มหาชาติ เสริมใหม่ (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เมื่อจำแนกตามลักษณะทางประชากร พบว่า อาชีพ มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ นั้นจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบ พบว่า ลักษณะทางประชากรตามเพศ ที่แตกต่างกัน และ อายุที่แตกต่างกัน เท่านั้น ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ และความคิดเห็นเพิ่มเติมของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช พบว่าประชาชนให้มีการเปิดเผยและมีการตรวจสอบการดำเนินงานด้านการใช้จ่ายงบประมาณของเทศบาล มีจำนวนมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสทราบถึงรายละเอียดการบริหารงบประมาณหรือการใช้จ่ายเงินในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของเทศบาล แต่ที่พอจะทราบอยู่บ้างในบางส่วนคือรายละเอียดงบประมาณเกี่ยวกับการก่อสร้างที่เป็นดาววัตถุ เช่น การก่อสร้างถนนคอนกรีต การก่อสร้างอาคาร การขุดสระน้ำ ซึ่งจะมีการติดตั้งป้ายโครงการแสดงรายละเอียดของการดำเนินงานและงบประมาณที่ใช้ก่อสร้างไว้ แต่ประชาชนไม่ทราบรายละเอียดของการเบิกจ่ายงบประมาณหรือไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าการก่อสร้างถูกต้อง คู่มีค่ากับงบประมาณเพียงใด สอดคล้องกับผลวิจัยของ พิรสิทธิ์ คำวนศิริลปี และศุภวิวัฒนากร วงศ์ธนวุธ (2549 : 66) ที่ได้ทำการศึกษา ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นอยู่ในเขต อบต. ต่าง ๆ ทั่วประเทศ จำนวน 3,000 คน ได้สรุปข้อเสนอแนะในประเด็นนี้ว่า อบต. ควรที่จะได้มีการเผยแพร่การใช้จ่ายงบประมาณของ อบต. แก่สาธารณชนทุก 3 เดือน

หรือทุก 6 เดือน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ว่า รายรับ-รายจ่ายของ อบต. นั้นเป็นอย่างไร งบประมาณที่ใช้ไปได้นำไปใช้ในกิจการใดบ้าง ข้อเสนอแนะรองลงมาคือ ให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้มาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะในการเลือกตั้งของเทศบาลที่ผ่านมา นั้น เทศบาลตำบลห้วยราช ได้มีการประชาสัมพันธ์น้อยมาก มีเพียงการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ เฉพาะตามจุดทางแยก ซึ่งในการเลือกตั้งครั้งต่อไปควรมีการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงทุก ชุมชน และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ เสียงตามสาย รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่

สรุปจากข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของประชาชน จะเห็นได้ว่าประชาชน ส่วนใหญ่ไม่ทราบข้อมูลของเทศบาล ไม่ทราบว่าเทศบาลทำงานอย่างไร ไม่มีโอกาสรับรู้ นโยบาย การวางแผนพัฒนา การจัดทำโครงการของเทศบาล ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างประชาชนกับเทศบาล ประชาชนจึงไม่ทราบช่องทางที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับเทศบาลตำบลห้วยราช และเมื่อมองทางด้าน ตัวของประชาชนเองแล้ว ประชาชนส่วนมากยังขาดความสนใจที่จะรับรู้ ติดตามข้อมูลข่าวสารหรือ ร่วมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งการสนใจที่จะตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล เนื่องจากขาด ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ยังไม่กระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม จึงทำให้ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อยู่ในระดับน้อย และประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการมี ส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจและให้โอกาสแก่ประชาชน ในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ดังข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. เทศบาลตำบลห้วยราชต้องมีการปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการเข้า ไปมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่เน้นการเรื่องมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักการของ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้เทศบาลตำบลห้วยราชได้ทราบปัญหาและความ ต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช จะได้พัฒนาเทศบาลได้ตรงความต้องการของ ประชาชนอย่างแท้จริง การดำเนินงานตามแผนงาน ตาม โครงการ หรือตามกิจกรรมต่าง ๆ ควรมี การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการทำงาน

ของเทศบาลที่กำลังทำอะไร อย่างไร แล้วจะเกิดประโยชน์หรือผลกระทบอย่างไรกับประชาชน เพื่อประชาชนจะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา เสนอแนะข้อคิดเห็น ร่วมตรวจสอบการทำงาน of เทศบาล และเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจ เกิดความเชื่อมั่นเชื่อถือเทศบาลมากขึ้น

2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นให้กับประชาชน ด้วยการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการพัฒนา โดยไม่เพียงแต่มุ่งพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน แต่ควรมีการกำหนดแผนงานและจัดสรรงบประมาณพัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมสร้างองค์ความรู้ และปลูกจิตสำนึกของประชาชนหรือของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองของเทศบาล

3. ควรส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักบทบาทสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน ที่เน้นให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เช่น เทศบาลควรจัดประชุมอบรมสัมมนาให้ความรู้ทางการเมืองการปกครอง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในแต่ละชุมชนทุกชุมชนในเขตเทศบาลทุกเทศทุกวัย และรณรงค์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ ติดยุทธศาสตร์ ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งทางด้านการเมืองการเลือกตั้ง การวางแผนพัฒนา และการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน โดยดำเนินมาตรการเชิงรุก เข้าถึงประชาชนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์